

Jaarrekening 2017

Stichting Libra Revalidatie & Audiologie

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Balans per 31 december 2017	4
5.1.2	Resultatenrekening over 2017	5
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	14
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	22
5.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	23
5.1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	24
5.1.9	Vaststelling en goedkeuring	28

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	30
5.2.2	Nevenvestigingen	30
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	31

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	26.785.455	28.608.456
Financiële vaste activa	3	0	43.433
Totaal vaste activa		<u>26.785.455</u>	<u>28.651.889</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	989.124	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	11.651.652	9.943.826
Liquide middelen	9	5.876.419	11.878.552
Totaal vlottende activa		<u>18.517.195</u>	<u>21.822.378</u>
Totaal activa		<u><u>45.302.650</u></u>	<u><u>50.474.267</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	10		
Kapitaal		180	180
Bestemmingsreserves		9.997.052	9.216.872
Algemene en overige reserves		<u>888.282</u>	<u>888.282</u>
Totaal eigen vermogen		<u>10.885.514</u>	<u>10.105.334</u>
Voorzieningen	11	4.296.383	4.082.552
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	21.271.715	23.383.708
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	1.334.668
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	548.433	2.507.659
Overige kortlopende schulden	13	<u>8.300.605</u>	<u>9.060.346</u>
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>8.849.038</u>	<u>12.902.673</u>
Totaal passiva		<u><u>45.302.650</u></u>	<u><u>50.474.267</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	40.097.368	39.854.839
Subsidies	17	806.116	853.492
Overige bedrijfsopbrengsten	18	5.442.620	5.307.168
Som der bedrijfsopbrengsten		46.346.104	46.015.499
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	36.110.375	35.431.570
Afschrijvingen op materiële vaste activa	20	2.526.342	2.621.702
Overige bedrijfskosten	23	6.034.282	6.038.667
Som der bedrijfslasten		44.670.999	44.091.939
BEDRIJFSRESULTAAT		1.675.105	1.923.560
Financiële baten en lasten	24	-894.925	-1.085.721
RESULTAAT BOEKJAAR		780.180	837.839
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		780.180	837.839
		780.180	837.839

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.675.105		1.923.560
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	2.526.342		2.621.702	
- mutaties voorzieningen	11	213.831		445.380	
			2.740.173		3.067.082
Veranderingen in werkkapitaal:					
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-2.323.792		-503.554	
- vorderingen	7	-1.707.826		4.219.967	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-1.959.226		-1.822.498	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	-759.741		470.035	
			-6.750.585		2.363.950
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-2.335.307		7.354.592
Betaalde interest	24	-894.925		-1.085.721	
			-894.925		-1.085.721
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-3.230.232		6.268.871
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-703.341		-652.888	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	43.434		-4.371	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-659.907		-657.259
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	12	-2.111.994		-2.265.984	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.111.994		-2.265.984
Mutatie geldmiddelen			-6.002.133		3.345.628
Stand geldmiddelen per 1 januari	9	11.878.552		8.532.924	
Stand geldmiddelen per 31 december	9	5.876.419		11.878.552	
Mutatie geldmiddelen			-6.002.133		3.345.628

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Libra Revalidatie & Audiologie (hierna: Libra) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Eindhoven op adres Toledolaan 2, 5629 CC Eindhoven, en is geregistreerd onder KVK-nummer 18065595.

Libra heeft locaties voor specialistische revalidatie in Eindhoven (locatie Blixembosch), Weert en Tilburg (locatie Leijpark). Locaties voor audiologie bevinden zich in Eindhoven, Tilburg, Breda en Uden.

De belangrijkste activiteit van Libra is het aanbieden van gespecialiseerde revalidatiezorg in Zuidoost- en Midden-Brabant en Noord-Limburg. De doelstelling van de behandeling en de zorg van Libra is dat de klant zo volwaardig mogelijk kan deelnemen aan de samenleving en zo zelfstandig mogelijk kan leven.

De sector Audiologie van Libra is gespecialiseerd in diagnostiek, begeleiding en advies bij auditieve en communicatieve problemen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Doorlopende nummering

Libra heeft gebruik gemaakt van het door het ministerie van VWS opgestelde model jaarrekening document. Doordat diverse jaarrekeningposten en –toelichtingen niet van toepassing zijn is er geen opeenvolgende nummering door heel de jaarrekening.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden rechtspersonen

Libra heeft de volgende verbonden stichting die niet in de consolidatie betrokken is:

- Stichting Vrienden van Revalidatiecentrum Blixembosch, gezeteld in Eindhoven. Deze is te kwalificeren als steunstichting in de zin van artikel 7, lid 6 RVW (RJ 655.505) en is derhalve buiten de consolidatie gebleven.

De stichting heeft ten doel het stimuleren en ondersteunen van activiteiten en ontwikkeling op het terrein van de revalidatie in het algemeen en in het bijzonder voor zover deze een relatie hebben met stichting Revalidatie Zuidoost Brabant, gevestigd te Eindhoven. Inmiddels is de stichting Revalidatie Zuidoost Brabant opgegaan in stichting Libra Revalidatie & Audiologie.

Het eigen vermogen bedraagt per 31-12-2017 € 110.564 en het resultaat bedraagt in 2017 € 47.880.

De transacties van betekenis die Libra met verbonden partijen is aangegaan hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden.

Libra kent verder geen verbonden partijen.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Toelichtingen landelijke issues omzetverantwoording 2017 Revalidatiesector

Op landelijk niveau is vanaf 2014 door VWS, NZa en veldpartijen ZN en Revalidatie Nederland gewerkt aan meer eenduidige en toetsbare normen in het administratieve proces van registratie, facturatie, verantwoording en ketencontrole in de revalidatiesector. In 2017 heeft voor Libra een meting plaatsgevonden waarbij naast de opzet en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen rondom het registratie- en facturatieproces ook de toetsing van de opzet en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen rondom het registratie- en facturatieproces heeft plaatsgevonden over het boekjaar 2017. De uitkomsten uit beide onderzoeken zijn door Libra opgepakt voor het verder optimaliseren van de interne processen.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,0 % - 5,0 %
- Machines en installaties : 5,0 % - 10,0 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 5,0 % - 10 %.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Regulier onderhoud komt ten laste van de exploitatie.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstroom die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Libra heeft de directe opbrengstwaarde bij verkoop, en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

Hierbij zijn onder meer de volgende variabelen gehanteerd:

- Als kasstroomgenererende eenheid is gekozen voor de gehele instelling.
- Uitgangspunt voor de kasstromen is de intern vastgestelde meerjarenprognose.
- Een jaarlijkse groei van de ontvangsten en personeelskosten van 1,5%.
- Een prijsindex van de overige uitgaven van 1,5%.
- Een WACC van 4,5%.
- Er is geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde van het bezit.

Het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige kasstromen en de boekwaarde van de vaste activa per 31 december 2017 is op basis van bovenstaande uitgangspunten ruim positief. Derhalve zijn geen aanpassingen gedaan aan de waardering van het vastgoed.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Voorraden

De voorraden zijn, gezien de geringe (financiële) omvang en de beperkte invloed van de voorraadmutaties op het resultaat, op nihil gewaardeerd.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / AP's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de DBC / DBC-zorgproduct. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Ook voorzieningen in het kader van omzetsuanceringen worden in mindering gebracht op het onderhanden werk.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaarding van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening is statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubilea wordt gevormd door de contante waarde per balansdatum van toekomstige uitgaven aan uitkeringen in het kader van jubilea van medewerkers, conform CAO-verplichting. De voorziening is opgebouwd aan de hand van leeftijd, dienstjaren en blijfkans. De gehanteerde disconteringsvoet is 2%.

Voorziening persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfasebudget (PLB) betreft een voorziening voor toekomstige vervanging van medewerkers die een saldo PLB-uren conform de regeling in de CAO Ziekenhuizen hebben opgebouwd. De berekening is gebaseerd op de opgebouwde uren per balansdatum. Daarnaast is een voorziening getroffen uit hoofde van de CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Deze voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet is 2%.

Voorziening langdurig zieken

Er is een voorziening voor langdurig zieken tegen nominale waarde opgenomen voor de verplichting die Libra heeft om in de toekomst (maximaal 2 jaar) de beloningen aan personeelsleden door te betalen die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld is gevormd voor een medewerker waarvoor Libra de verplichting heeft tot de uitbetaling van de (boven)wettelijke wachtgelden.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Libra kent geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Financiële instrumenten die deel uitmaken van een handelsportefeuille

Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de resultatenrekening vermeld.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten, operationele leasecontracten e.d. worden niet in de balans geactiveerd en gepasseerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

Omzet uit hoofde van DBC's en AP's

De omzet van DBC zorgproducten wordt bepaald op basis van de afgesloten en onderhanden productie, afgeleid naar zorgproducten. De afgeleide zorgproducten worden gewaardeerd tegen de met de zorgverzekeraar overeengekomen verkoopprijzen. De waardering van de afgesloten en onderhanden DBC-zorgproducten worden per zorgverzekeraar en per schadelastjaar afgezet tegen de gemaakte contractafspraken, rekening houdend met totale verwachte schadelast per schadelastjaar.

Indien noodzakelijk, wordt er per zorgverzekeraar een correctie op de gerealiseerde omzet uitgevoerd middels voorziening op onderhanden projecten. In het boekjaar 2017 heeft dit geleid tot een afslag van € 0,4 miljoen (2016: € 0,6 miljoen) op het onderhanden werk uit hoofde van DBC's en AP's.

Terugwerkende kracht aanpassingen c.q. aanscherpingen door nadere duidingen Nza

Libra en de daarvoor verantwoordelijke revalidatie artsen hebben gedurende 2017 de registratie en facturatiebepalingen geïnterpreteerd en toegepast. Door de inrichting van onze administratieve organisatie, de uitgevoerde interne controles, controles van zorgverzekeraars en/of naar aanleiding van vragen van patiënten zijn onjuistheden en onvolledigheden voor zover geconstateerd als gevolg van voorgaande acties gecorrigeerd. Van de hieruit voortvloeiende resterende risico's en verplichtingen is een zo nauwkeurig mogelijke schatting gemaakt.

Voor zover de voorziening, voortvloeiend uit deze schatting, betrekking heeft op de omzet 2017, is deze ten laste gebracht van de omzet.

Inschatting effecten materiële controles

Deze effecten zijn onzeker als gevolg van laat op gang gekomen materiële controles in 2016, nog uit te voeren controles door zorgverzekeraars met terugwerkende kracht op onze facturen en de druk die controles leggen als gevolg van vermeende zorgfraudes en de tijdsinspanning van het werk die dit veroorzaakt. Libra heeft een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen en deze verwerkt in de berekende omzet. Daarbij is rekening gehouden met ervaringsgegevens omtrent afwijzingen, uitkomsten van interne controles, materiële controles door zorgverzekeraars en de inschatting van de mate waarin problematiek rond deels open normen voor registratie en facturatie die nog niet eenduidig zijn ingevuld daadwerkelijk tot afwijzingen zal leiden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Libra heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Libra. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Libra betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg de dekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Libra heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Libra heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	16.753.036	17.405.328
Machines en installaties	4.323.362	4.750.709
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	5.404.768	6.094.110
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	5.570
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	304.289	352.739
Totaal materiële vaste activa	26.785.455	28.608.456

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	28.608.456	30.577.268
Bij: investeringen	703.341	652.890
Af: afschrijvingen	2.526.342	2.621.702
Boekwaarde per 31 december	26.785.455	28.608.456

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	43.433
		0
Totaal financiële vaste activa	0	43.433

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	43.433	39.062
Bij: Resultaat 2017 / 2016 VIR	664	4.371
Af: Verkoop deelneming	-44.097	0
Boekwaarde per 31 december	0	43.433

Toelichting:

Tot en met boekjaar 2016 is de waarde van de deelneming in VIR e-Care Solutions B.V. bepaald op basis van de cijfers van de jaarrekening van VIR e-Care Solutions B.V. van het voorgaande jaar.
In 2017 zijn alle certificaten van aandelen van VIR e-Care Solutions B.V. verkocht waardoor de waarde van de deelneming per ultimo boekjaar op nihil is gesteld.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten A-segment (Revalidatie)	5.967.637	6.086.784
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten B-segment (Audiologie)	913.086	998.651
Af: ontvangen voorschotten	5.538.309	7.748.611
Af: voorziening onderhanden werk (Revalidatie en Audiologie)	353.290	671.492
Totaal onderhanden werk	989.124	-1.334.668

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
CZ	2.755.106	0	1.937.700	817.406
VGZ	2.275.623	0	2.773.611	-497.988
Achmea	1.029.670	177.805	826.998	24.867
Menzis	274.410	83.873	0	190.537
Multizorg	348.238	91.612	0	256.626
DSW/Stad Holland	115.937	0	0	115.937
Overige debiteuren	81.739	0	0	81.739
				0
Totaal (onderhanden werk)	6.880.723	353.290	5.538.309	989.124

6. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

Schulden uit hoofde van bekostiging:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
3. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2012	0	172.668
4. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2013	0	1.894.862
5. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2014	0	338.356
6. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2015	101.335	101.773
7. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2016	447.098	0
Totaal schulden uit hoofde van bekostiging	548.433	2.507.659

Toelichting:

Schulden uit hoofde van zorgcontractering

Betreft het bedrag dat over 2015 en 2016 boven de contractplafonds is gefactureerd aan de zorgverzekeraars. Dit bedrag zal worden verrekend met toekomstige facturatieuren.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.657.213	2.880.745
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	7.824.595	4.947.958
Overige vorderingen:	14.301	28.540
Vooruitbetaalde bedragen:	428.012	450.710
Nog te ontvangen bedragen:	1.727.531	1.635.873
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>11.651.652</u>	<u>9.943.826</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 223.490 (2016: € 22.877).

Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen zijn de vorderingen verpand.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	5.872.885	11.874.021
Kassen	3.534	4.531
Totaal liquide middelen	<u>5.876.419</u>	<u>11.878.552</u>

Toelichting:

Een bedrag van € 71.962 staat niet tot vrije beschikking van Libra als gevolg van het afgeven van zekerheidsstellingen.

Voor een specificatie van dit bedrag wordt verwezen naar punt 15 van deze toelichting.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	180	180
Bestemmingsreserves	9.997.052	9.216.872
Algemene en overige reserves	888.282	888.282
Totaal eigen vermogen	10.885.514	10.105.334

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	180	0	0	180
Totaal kapitaal	180	0	0	180

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
- Reserve aanvaardbare kosten	9.216.872	780.180	0	9.997.052
Totaal bestemmingsreserves	9.216.872	780.180	0	9.997.052

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
- Algemene reserve	888.282	0	0	888.282
Totaal algemene en overige reserves	888.282	0	0	888.282

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening kosten jubilea	567.000	21.880	21.880	0	567.000
Voorziening PLB-uren	3.100.206	432.478	111.651	0	3.421.033
Voorziening Langdurig zieken	411.496	0	125.896	0	285.600
Voorziening Wachtgelders	3.850	18.900	0	0	22.750
Totaal voorzieningen	<u>4.082.552</u>	<u>473.258</u>	<u>259.427</u>	<u>0</u>	<u>4.296.383</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2017

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	27.810
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	4.268.573
hiervan > 5 jaar	3.320.378

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubilea is gewaardeerd tegen contante waarde en omvat de toekomstige verplichting, die Libra heeft inzake jubileumuitkeringen. Bij bepaling van de omvang van de voorziening is, op basis van ervaringscijfers, rekening gehouden met het personeelsverloop.

De voorziening 'PLB (persoonlijk levensfase budget)' is gewaardeerd tegen contante waarde en omvat de toekomstige verplichting, die Libra heeft inzake persoonlijk levensfase budget. Bij bepaling van de omvang van de voorziening is, op basis van ervaringscijfers, rekening gehouden met het personeelsverloop.

Er is een voorziening voor langdurig zieken tegen nominale waarde opgenomen voor de verplichting die Libra heeft om in de toekomst (maximaal 2 jaar) de beloningen aan personeelsleden door te betalen die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

De voorziening wachtgeld is gevormd voor medewerkers waarvoor Libra de verplichting heeft tot de uitbetaling van de (boven)wettelijke wachtgelden.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	21.271.715	23.383.708
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>21.271.715</u>	<u>23.383.708</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	25.495.702	27.775.685
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	2.111.993	2.279.983
Stand per 31 december	<u>23.383.709</u>	<u>25.495.702</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	2.111.994	2.111.994
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>21.271.715</u>	<u>23.383.708</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	2.111.994	2.111.994
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	21.271.715	23.383.708
hiervan > 5 jaar	13.875.056	15.409.807

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Inzake de verstrekte zekerheden wordt verwezen naar toelichting 15, "niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen".

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	964.285	980.647
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.111.994	2.111.994
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.759.015	1.676.505
Schulden terzake pensioenen	56.228	151.765
Nog te betalen salarissen	23.397	62.946
Overige schulden:		
Rente langlopende leningen	309.720	340.895
Nog te betalen kosten	1.436.369	2.341.464
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Vooruitontvangen bedragen	201.408	89.891
Vakantiegeld	1.089.056	1.019.604
Vakantiedagen	281.012	229.900
Overige overlopende passiva:		
Overlopende passiva	68.121	54.735
Totaal overige kortlopende schulden	8.300.605	9.060.346

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 EUR 4 miljoen (2016: EUR 4 miljoen) en de rente 3 maands EURIBOR plus 1,95%.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank N.V. en luiden als volgt:

Hypothecaire zekerheid op bedrijfspanden - en terreinen

Hoogte inschrijving € 53.177.701

Rangorde 1

Adres Professor Stoltehof 3, Tilburg
Toledolaan 2, Eindhoven
Professor van Buchernlaan, grond, Tilburg

Onderzetter Stichting Libra Revalidatie & Audiologie

Verpanding

Zekerheidstype Stamverpanding boekvorderingen

Verpanding roerende zaken

Pandgever Stichting Libra Revalidatie & Audiologie

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

14. Financiële instrumenten

Algemeen

Libra maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Libra handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de zorginstellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 95% geconcentreerd bij vijf grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 0,2 mln. zijnde het bedrag aan vorderingen op de particulieren.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Libra heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Garanties

Naam Garant	Stichting Waarborgfonds Voor De Zorgsector
Garantiebedrag	€ 268.248

Een bedrag van € 71.962 staat niet ter vrije beschikking van Libra als gevolg van afgegeven bankgarantiebedragen op de zakelijke betaalrekening. De specificatie van dit bedrag is als volgt:

Garantienummer	Garantiesoort	Bedrag	Begunstigde
K619853	Huurgarantie	€ 19.005	Ydam B.V.
K675934	Huurgarantie	€ 52.957	Gemeente Eindhoven

Verplichtingen uit hoofde van langlopende lease-en onderhoudscontracten

Operational lease

Libra heeft ultimo 2017 geen andere operationele leaseovereenkomsten dan de hieronder vermelde huurovereenkomsten.

Huurovereenkomsten

De lopende huurovereenkomsten hebben betrekking op:

Adres:	Huur per jaar	Huur per jaar	Nadere toelichting
	> 1 jaar	> 5 jaar	
Emmastraat 6a, Breda	67.930		
Torenallee 20, Eindhoven	162.746		
Oude Udenseweg 14b, Uden	37.410		
Dr. Deelenlaan 15, Tilburg	97.131		
Vogelsbleek 1, Weert	75.248		Inclusief tijdelijke huisvesting.
Vogelsbleek 1, Weert		114.530	Contract vanaf 01-05-2019 (nieuwbouw).
Totaal	440.465	114.530	

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2017).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Libra is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	27.195.847	8.406.312	15.187.506	5.570	663.594	51.458.829
- cumulatieve herwaarderingen						0
- cumulatieve afschrijvingen	9.790.519	3.655.603	9.093.396	0	310.855	22.850.373
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>17.405.328</u>	<u>4.750.709</u>	<u>6.094.110</u>	<u>5.570</u>	<u>352.739</u>	<u>28.608.456</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	143.731	28.880	536.300	-5.570	0	703.341
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	796.023	456.227	1.225.642	0	48.450	2.526.342
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde			1.793.844	0	0	1.793.844
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen			1.793.844	0	0	1.793.844
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde						0
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-652.292</u>	<u>-427.347</u>	<u>-689.342</u>	<u>-5.570</u>	<u>-48.450</u>	<u>-1.823.001</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	27.339.578	8.435.192	13.929.962	0	663.594	50.368.326
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	10.586.542	4.111.830	8.525.194	0	359.305	23.582.871
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>16.753.036</u>	<u>4.323.362</u>	<u>5.404.768</u>	<u>0</u>	<u>304.289</u>	<u>26.785.455</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0% - 10,0%	5,0% - 10,0%	5,0% - 20,0%	0,0%	5,0% - 10,0%	

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	22-dec-04	6.575.222	17		3,28%	1.933.887		386.777	1.547.110	0	4	lineair	386.778	WfZ
BNG	22-dec-04	1.100.000	33		4,66%	700.002		33.335	666.667	500.000	20	lineair	33.333	WfZ
ING	1-jun-14	8.000.000	10		3,85%	7.000.000		400.000	6.600.000	4.600.000	7	lineair	400.000	
ING	1-okt-14	4.050.000	10		3,30%	3.645.000		202.500	3.442.500	2.430.000	7	lineair	202.500	
ING	14-okt-10	503.000	15		3,70%	301.784		33.536	268.248	100.568	8	lineair	33.536	rijksgarantie
Actiam (vh. SNS Bank en ASN)	2-jun-98	1.474.786	20	onderhands	5,25%	147.480		73.741	73.739	0	1	lineair	73.739	rijksgarantie
BNG	1-sep-03	827.150	17	onderhands	1,75%	194.623		48.655	145.968	0	3	lineair	48.656	rijksgarantie
NWB	1-okt-03	1.000.000	20	onderhands	1,40%	350.000		50.000	300.000	50.000	6	lineair	50.000	WfZ
BNG	15-mrt-04	952.938	14	onderhands	1,40%	136.134		68.067	68.067	0	1	lineair	68.067	rijksgarantie
BNG	1-jun-06	3.000.000	26	onderhands	4,38%	1.788.459		115.382	1.673.077	1.096.154	15	lineair	115.385	WfZ
BNG	14-jul-06	3.000.000	30	onderhands	4,53%	2.400.000		60.000	2.340.000	2.040.000	19	lineair	60.000	WfZ
NWB	16-jul-07	1.000.000	30	onderhands	5,03%	820.000		20.000	800.000	700.000	20	lineair	20.000	WfZ
BNG	16-jul-07	2.000.000	20	onderhands	4,93%	1.100.000		100.000	1.000.000	500.000	10	lineair	100.000	WfZ
NWB	17-dec-07	5.500.000	20	onderhands	4,53%	3.025.000		275.000	2.750.000	1.375.000	10	lineair	275.000	WfZ
NWB	1-feb-08	500.000	20	onderhands	4,58%	300.000		25.000	275.000	150.000	11	lineair	25.000	WfZ
NWB	1-jul-08	1.600.000	15	onderhands	4,50%	746.666		106.666	640.000	106.667	6	lineair	106.667	WfZ
BNG	21-sep-09	1.700.000	15	onderhands	3,88%	906.667		113.334	793.333	226.667	7	lineair	113.333	WfZ
Totaal						25.495.702	0	2.111.993	23.383.709	13.875.056			2.111.994	

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet Revalidatie (exclusief subsidies)	34.899.213	34.570.587
Opbrengsten zorgverzekeringswet Audiologie (exclusief subsidies)	5.198.155	5.284.252
Totaal	<u>40.097.368</u>	<u>39.854.839</u>

Toelichting:

Vanaf 2017 wordt de omzet Tinnitus gepresenteerd bij de opbrengsten zorgverzekeringswet Audiologie. Tot en met 2016 werd deze omzet ten onrechte gepresenteerd bij de opbrengsten zorgverzekeringswet Revalidatie. Tevens zijn de vergelijkende cijfers 2016 hierop aangepast.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	806.116	853.492
Totaal	<u>806.116</u>	<u>853.492</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Overige dienstverlening	999.183	1.035.917
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Uitleen van personeel en verhuur onroerend goed	1.948.834	1.287.306
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	913.530	1.177.504
Bedrijfsopbrengsten	1.580.679	1.805.653
Persoonsgebonden en -volgende budgetten	394	788
Totaal	<u>5.442.620</u>	<u>5.307.168</u>

Toelichting:

Onder de overige opbrengsten is opgenomen een vrijval van middelen naar aanleiding van de afwikkeling van het FB-budget (functiegerichte budgettering).
De opbrengst in opdracht van andere instellingen heeft betrekking op detachering van medewerkers.
De bedrijfsopbrengsten betreffen inkomsten vanwege dienstverlening aan de Stichting Gezinsbegeleiding.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Lonen en salarissen	27.282.373	26.702.079
Sociale lasten	4.322.411	4.390.937
Pensioenpremies	2.324.573	2.302.041
Andere personeelskosten:	1.239.884	1.122.944
Dotatie voorziening PLB	413.488	430.457
Subtotaal	35.582.729	34.948.458
Personeel niet in loondienst	527.646	483.112
Totaal personeelskosten	36.110.375	35.431.570
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Segment 1 -- Revalidatie	430	425
Segment 2 -- Audiologie	80	82
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	510	507

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.526.342	2.621.702
Totaal afschrijvingen	2.526.342	2.621.702

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	980.879	998.756
Algemene kosten	2.881.447	2.807.644
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	667.856	683.279
Onderhoud en energiekosten	1.010.288	1.016.278
Huur en leasing	459.152	502.783
Dotaties en vrijval voorzieningen	34.660	29.927
Totaal overige bedrijfskosten	6.034.282	6.038.667

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Resultaat deelnemingen (inclusief dividenduitkering)	113.936	13.397
Subtotaal financiële baten	113.936	13.397
Rentelasten	-1.008.861	-1.099.118
Subtotaal financiële lasten	-1.008.861	-1.099.118
Totaal financiële baten en lasten	-894.925	-1.085.721

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

26. WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Libra Revalidatie & Audiologie

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Libra Revalidatie & Audiologie. De bezoldiging van de bestuurder past binnen de klassenindeling. De bezoldiging overschrijdt het maximum maar valt onder het overgangsrecht. Dit overgangsrecht loopt momenteel; de bezoldiging dient vanaf 2018 in drie jaar te worden afgebouwd tot het maximum van de klasse.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	V.O.M. Buitendijk
Functiegegevens	Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	166.959
Beloningen betaalbaar op termijn	11.115
<i>Subtotaal</i>	178.074
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	166.000
Totale bezoldiging	178.074
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsregeling van toepassing
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	170.797
Beloningen betaalbaar op termijn	10.849
Totale bezoldiging 2016	181.646

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Mw. Drs. J.H. Colijn	Mw. Mr. J.G.J. Kamp	Drs. F. Penninx	Mw. Drs. S.M. Helbig	Prof. Dr. R. Willemsen	Drs. M. Cornelis RC	Mevr. Dr. M.A.M.F. Suchanek
Functiegegevens	[VOORZITTER]	[VICE-VOORZITTER]	[LID]	[LID]	[LID]	[LID]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/06	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12	1/9 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	19.920	13.280	13.280	6.600	13.280	4.427	4.427
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	24.900	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging	19.920	13.280	13.280	6.600	13.280	4.427	4.427
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Gegevens 2016							
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	16.088	10.725	10.725	10.725	10.725		
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	16.088	10.725	10.725	10.725	10.725	-	-

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

27. Honoraria accountant

	2017	2016
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	48.400	45.375
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	16.600	14.625
Totaal honoraria accountant	<u>65.000</u>	<u>60.000</u>

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 26.

5.1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Libra Revalidatie & Audiologie heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2018.

De raad van toezicht van Stichting Libra Revalidatie & Audiologie heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 28 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die een nieuw licht werpen op de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

V.O.M. Buitendijk
Raad van Bestuur

W.G.

Mevrouw drs. J.H. Colijn
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Drs. F. Penninx
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

De heer drs. M. Cornelis RC
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Prof. Dr. R. Willemsen
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw dr. M.A.M.F. Suchanek
Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de Stichting.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Libra Revalidatie & Audiologie heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant